

12. oktober 2026

UKA2026/144

Uunga siunnersuut: Maani nunatsinni ikiaroonartumik atuinerup pinaveersaartinneqarnissaanut, annikillisinneqarnissaanullu suliniutit suut aallartittariaqarnerigut, matumani aamma ikiaroonartumik nunatsinnut eqqussinissaq qanoq pitsaaliussaneripput pillugit, apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Karen Marie Kyed Frederiksen, Demokraatit)

Siumumiit siunnersuuteqartoq Karen Marie Kyed Frederiksen, Demokraatit, inuiaqatigiinnut pingaaruteqarluinnartumik oqallinnissamik siunnersuuteqarneranut qutsavigaarput.

Hashi tassa ikiaroonartuq aammalu aanngajaarniutit Kokain, LSD, Heroin, Amfetamin allarpassuillu inerteqqutaasut ulorianarluinnartuusullu ilismavarput. Taamaattumik atorneqaleraluttuinnarnerat assorujussuaq inuiaqatigiinni ajornartorsiutaavoq annertooq, inuit inuunerannik assut aserorterisoq, ilaqutariinnik avissaartuutitsisartoq inuiaqatigiinnilu toqqissisimannginnermik pilersitsisartoq. Ingammik meeqqat inuusuttullu pinerluttunit, inuit allat atornerluinerannik sanngiiffeqarnerannillu aningaasarsiuteqartunit, illersorneqartariaqarput.

Siumumiit pingaaruteqarluinnartutut isigaarput ikiaroonartunik anngiortumik eqqussuinerup akiorneqarnissaa, pinaveersaartitsinerup nukittorsarneqarnissaa kiisalu nunatsinni tamarmi katsorsartinnissamut periarfissat pitsaasut qulakkeerneqarnissaat.

Kingunerluutit kisiisa akiorniassanngilagut – ajornartorsiutit aallaaviat aamma akiorniartariaqarparput.

Kalaallit Nunaanni Politiit 2025-mut ukiumoortumik kisitsisaataasa takutippaat ikiaroonartunik suliat 2024-mi 486-iusimasut 2025-mi 380-inut ikileriasimasut. Peqatigisaanik hashi arsaarinnissutigineqartoq 115 kiilunit 95 kiilunut appariarsimavoq.

Kisianni kisitsisit taakku ikiaroonartunik atornerluinerup annikillisimaneranut uppersaaitut nalilersornissaat mianersuutigisariaqarparput. Tassami hashimik qanoq annertutigisumik sulii anngiortumik eqqussuisoqartarnersoq, aammalu qanoq annertutigisumik paasineqanngitsumik tuniniaasoqartarnersoq ilisimanngilarput.

Peqatigisaanik politiit kisitsisaataasa takutippaat 2025-mi ikiaroonartunik suliat forbindelseqarneranni 10 millionit koruunit sinnerlugit aningaasat arsaarinnissutigineqarsimasut – ukiup siulianut sanilliullugit marloriaat sinnerlugit amerlassuseqartut. Tamanna ikiaroonartunik niuernermut atasumik aningaasaqarnikkut pinerluttuliornerup akiorneqarnissaata pingaaruteqassusianik erseqqissaavoq.

Matumani eqqaamassavarput Naalakkersuisut 2024-mi aggustimi Danmarkimi naalakkersuisunik suleqateqarnermik nukittorsaanissamut suliniuteqarsimasut, ikiaroonartunik anngiortumik eqqussuinerup aammalu aningaasarsiornep nalunaarsorneqanngitsup akiorneqarnissaat siunertaralugit. Oqartussaasut suleqatigiinnerisa nukittorsarneqarnissaat pillugu siunertanik nalunaarut isumaqatigiissutigineqarsimavoq.

Taamaattumik Siumumiit Naalakkersuisunit suleqatigiinnerup taassuma qanoq kinguneqarsimanera pillugu erseqqissumik nassuiaasoqarnissaa kissaatigaarput: Suleqatigiinneq qanoq angusaqarfiusimava? Akileraartarnermut oqartussaasut ilanngaaserisullu nakkutilliinerat aningaasatigut sulisutigullu qanoq annertutigisumik nukittorsarneqarsimava? Mittarfittaarput eqqarsaatigalugit nakkutilliineq qanoq naleqqussarneqarsimava?

Tamatumunnga atatillugu maluginiarparput Demokraatit ullumikkut ilanngaaserisut nakkutilliinerisa nukittorsarneqarnissaat ujartoraat, naak aningaasatigut inatsit tassunga aningaasaliissutinik imaqartoq tapersersorsimanngikkaluarlugu.

Siumumiit pingaaruteqartutut isigaarput politikkikkut anguniakkat aningaasaliissutinik tigussaasunik iliuitsinillu malitseqartinneqarnissaat.

Kisianni ilanngaaserisut politiillu suliniutaat kisimik naammassanngillat.

Ernumanartorujussuurtut isigaarput inuusuttuaqqat 15-init 17-inut ukiullit pinerluttuliornerannut tunngatillugu nalunaarutigineqartut 2024-mi 376-iusimasut 2025-mi 447-nut amerleriarsimanerat. Amerleriarnertup taassuma hashimik pissuteqarneranik inerniliisinnaanngikkaluarluta, ineriartornerup takutippaa pinaveersaartitsinerup annertunerusumik nukittorsarneqarnissaa pisariaqartoq.

Siumumiit isumaqarpugut atuarfiit, kommunit, politiit, peqqinnissaqarfik, angajoqqaat aammalu sunngiffimmi peqatigiiffiit akornanni suleqatigiinneq nukittorsartariaqartoq. Meeqqat inuusuttullu atugarliulersut ajornartorsiutaat siusissukku paasineqartariaqarput, ikiaroornartunik atornerluinerumut imaluunniit pinerluttuliornerumut ajorsartunnginneranni ikiorneqarsinnaaqqullugit.

Peqatigisaanik Naalakkersuisut nunatsinni tamarmi oqartussaasut attuumassuteqartut akornanni pinaveersaartitsinerumut suleqatigiinnerup aqqissuussaannerusup aammalu pisussaaffiliinerusup pilersiteqqinneqarsinnaanera misissussagaat kissaatigaarput.

Kiisalu innuttaasut atornerluinerminnit aniguinissamik kissaateqartut, nunatsinni sumi najugaqarnerat apeqqutaatinnagu, katsorsartinnissamut aammalu katsorsartereernerup kingorna ikiorneqarnissamut periarfissaqartariaqarput. Matumani Allorfimmi suliniutit ingerlaavartumik nalilersorneqarnissaat pingaaruteqarpoq, aammalu najugaqarfik pissutigalugu kinaluunniit ikiorneqanngitsoortassanngilaq.

Siumumiit iliuuseqartoqarnissaa, anguniakkat ersarissut aammalu angusat uppersarneqarsinnaasut kissaatigaagut.

Ikiaroornartunik nunatsinnut anngiortumik eqqussuineq ajornarnerulersittariaqarparput, ikiaroornartunik niuernikkut aningaasarsiorneq ajornarnerulersittariaqarparput, aammalu atornerluinermit aniguniartunut ikiorneqarnissaaq ajornannginnerulersittariaqarparput.

Tamanna meeqqatsinnut, ilaqutariinnut aammalu inuiaqatigiinnut tamanut pisussaaffigaarput.

Taamatut oqaaseqarluta Siumumiit oqallisissamut qujavugut.

Erik Jensen, Siumut